

2. Юридичний інтернет-ресурс. Протокол : сайт URL: [https://protocol.ua/ru/diyalnist_sub_ektiv_gospodaryuvannya_pid_chas_karantinu_\(pravoviy_analiz_normativno_pравovih_aktiv\)/](https://protocol.ua/ru/diyalnist_sub_ektiv_gospodaryuvannya_pid_chas_karantinu_(pravoviy_analiz_normativno_pравovih_aktiv)/)

3. Інтернет-портал. Ліга 360 : сайт URL: https://biz.ligazakon.net/analitycs/194002_bznes-na-karantin-shcho-z-podatkami

ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

Галан Ю.С.

Науковий керівник: Майор О.В., к.е.н., доцент
ПВНЗ «Європейський університет», Львівська філія

Розвиток господарських процесів та зв'язків між підприємствами викликає необхідність розуміння економічної суті поточних зобов'язань, їх правильної класифікації та оцінки з метою забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

У своїх працях до проблеми розкриття суті та класифікації поточних зобов'язань зверталось багато українських та закордонних вчених, серед них: Т.А. Бутинець, А.Т. Сафонова, Н.М. Ткаченко, С.І. Травінська, Андерсон та інші.

Згідно з ПСБО 11 поточні зобов'язання – це зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.

Класифікація (від лат. *clasis* – розряд, клас і *facio* – роблю) – 1) система супідрядних понять у якій-небудь галузі знань; 2) розподіл тих чи інших об'єктів за класами (відділами, розрядами) в залежності від їхніх загальних ознак [1].

У таблиці 1. подана класифікація поточних зобов'язань, яка допоможе бухгалтерам і керівникам отримувати різнобічну інформацію про заборгованість з метою ефективного ведення фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Таблиця 1 – Класифікація поточних зобов'язань

Критерії класифікації	Вид зобов'язань
1) Співвідношення прав і обов'язків суб'єктів	- Односторонні - Взаємні
2) Час виникнення	- Теперішні - Майбутні
3) Спосіб погашення	-Монетарні -Немонетарні
4) Вартість	-Відсоткові - Безвідсоткові
5) Вид діяльності	-Операційні -Фінансові -Ті, що виникли внаслідок іншого виду діяльності

6) Можливість оцінки	-Фактичні - Оціночні
7) Складність погашення	- Прості - Складні

Примітка. Складено автором на основі даних [1, 2].

Отже, оцінка як складова методу бухгалтерського обліку має такі функції: вимірювання вартості об'єктів бухгалтерського обліку; визначення критеріїв визнання активів, капіталу, зобов'язань, доходів і витрат; створення якісних характеристик облікової інформації; інформаційне забезпечення оцінки менеджменту, фінансового стану та фінансового результату діяльності суб'єктів господарювання. У таблиці 2 подані види оцінки зобов'язань.

Таблиця 2 – Види оцінки зобов'язань

Вид оцінки	Характеристика
За історичною собівартістю	Зобов'язання відображаються за сумою надходження або за деяких інших обставин, та за сумами грошових коштів чи їх еквівалентів, що як очікується будуть сплачені з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності.
Оцінка зобов'язань за поточною собівартістю	Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або за їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
Оцінка зобов'язань за вартістю реалізації	Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашень, тобто за недисконтованою сумою грошей, яка як очікується буде сплачена для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
За теперішньою вартістю	Зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, які як очікується будуть необхідні для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності

Примітка. Складено автором на основі даних [1, 2].

Особливо важливе значення в бухгалтерському обліку має оцінка поточних зобов'язань. Огляд наукової літератури підтверджує, що українські вчені продовжують тлумачити оцінку як складову методу бухгалтерського обліку. При цьому основний наголос робиться на тому, що оцінка – це вираз у грошовій формі майна підприємства з метою узагальнення даних у бухгалтерському обліку та звітності. Так А.Т. Сафонова так визначає оцінку: «це складова методу бухгалтерського обліку, за допомогою якої здійснюється вимірювання вартості об'єктів бухгалтерського обліку, створення якісних характеристик обліково-економічної інформації та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства й ефективності його менеджменту» [2].

З таблиці 2 видно, що зобов'язання у міжнародній практиці оцінюються за однією з чотирьох видів вартості: історичною, поточною, вартістю реалізації та теперішньою. Однак найчастіше основою оцінки, яку приймають суб'єкти господарювання для складання фінансових звітів, є історична собівартість.

Література:

1. Банера Н. П., Гелей Л. О., Мороз В. П., Пилипенко С. М. Облік і аудит: навч. посібник. за заг. ред. д-ра економ. наук, проф. О. І. Скаско. Львів: Растр-7, 2017. 504 с.
2. Сафарова А. Т. Проблеми оцінки поточних зобов'язань у бухгалтерському обліку. URL: http://vlp.com.ua/files/90_1.pdf

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Джегерук Я.В.

*Науковий керівник: Балазюк О. Ю., к.е.н., доцент
Вінницький навчально-науковий інститут економіки ЗУНУ*

Управління підприємством являє собою складний процес, який супроводжується різними інформаційними потоками даних ґрунтуючись на оперативній і достовірній інформації, що знаходить відображення в звітності.

Фінансова звітність повинна надавати повну, неупереджену та достовірну інформацію про поточний стан і результати функціонування підприємства. Крім того фінансова звітність повинна бути надійним джерелом аналітичних висновків щодо подальшого розвитку та визначення економічного потенціалу підприємства

Вагомий внесок у розробку теоретичних, організаційно-методичних та методологічних положень щодо процесу складання фінансової звітності та удосконалення здійснили такі відомі вітчизняні науковці, як: Л.М. Біла, Ф. Ф. Бутинець, Ю. А. Верига, С. В. Івахненко, С. Ф. Голов, Г. Г. Кірейцев, М. Д. Корінько, Я. Д. Крупка, М. В. Кужельний, А. М. Кузьмінський, В. Г. Лінник, А. И. Малишкін та ін. Дослідження окремих аспектів складання та подання фінансової звітності обґрунтовано в дисертаціях таких вітчизняних учених, як О. В. Будько, І. В. Буфатіна, О. В. Гаращенко.

Попри наявність значної кількості запропонованих пропозицій з удосконалення та враховуючи подальші процеси глобалізації та інтеграції облікових систем, на сьогодні відсутня цілісна концепція формування фінансової звітності, що обмежує її якість та прозорість.

Правові основи з питань складання фінансової звітності регламентуються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3], а також Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку НП(С)БО 1 [5].

Бухгалтерська фінансова звітність підприємства являє собою систему узагальнених показників, які характеризують підсумки виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства, що здійснюється шляхом складання звітності за звітний період (місяць, квартал, рік).

Біла Л.М. визначила поняття «фінансова звітність» як сукупність форм згрупованої та узагальненої інформації, що розкриває фінансовий стан і результати діяльності підприємства за звітний період [1].